

Kč uhrazeny a mohou jako zaniklé na zavazených nemovitostech býti vymazány. Tím je splněn předpoklad podle § 469 obč. zák. pro přenesení zástavního práva na stejnou co do výše pohledávku banky M. a, ježto jinak, s hlediska knihovního zákona, najmě jeho § 93 a násl. proti vyhovění žádosti nebylo překážky, pokud se týče jí není, byl prvním soudem žádaný převod právem povolen.

Čís. 11755.

Pokud se postižený domáhá výmazu známky ze známkového rejstříku obchodní a živnostenské komory, opíraje se o předpis § 10 zákona o ochraně známek, může tak učiniti jen žádostí na ministerstvo obchodu, nikoliv žalobou u civilního soudu. Žaloba soukromoprávní není však vyloučena, pokud se soutěžitel domáhá odstraňovací žalobou výmazu známky ze známkového rejstříku na základě předpisů zákona o nekalé soutěži, zejména na základě ustanovení §§ 1 a 11 zák. o nek. soutěži.

Pojem soutěže (§ 46 zákona ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.) není vyloučen tím, že nejde o totéž zboží neb o týž jeho druh, aniž tím, že nejde o zboží podobného druhu, jen když osoby přicházející v úvahu jako soutěžitelé jsou činné ve stejném nebo podobném hospodářském oboru. Podobnost hospodářského oboru má svou hranici v možnosti záměny podniku nebo zboží v očích průměrného zákazníka.

Nejde o podobné, nýbrž o zcela různé obory hospodářského podnikání, vyrábí-li jedna firma mentholovou francovku, druhá firma mléčný margarín a jedlé tuky, třebaže to i ono podnikání spadá v obor průmyslu chemického.

Žalobu podle § 11 odst. 3 zákona o nek. sout. má jen soutěžitel a i ten jen, když se ho čin bezprostředně dotýká (§ 15 odst. 2 zák. o nek. sout.).

(Rozh. ze dne 17. června 1932, Rv I 95/31.)

Žalující firma »Alpa« domáhala se na žalované společnosti »Delta«, by žalovaná byla uznána povinnou zdržeti se používání značky »Alpa« na zboží, v prospektech, reklamách, inserátech, tiskopisech, obchodních papírech všeho druhu a v jiných zevnějších zařízeních svého podniku, odstraniti slovo »Alpa« ze svého zboží, prospektů, reklam, inserátů, tiskopisů, obchodních papírů všeho druhu a jiných zevnějších zařízeních svého podniku, a vymazati známku »Alpa« ze známkového rejstříku Obchodní a živnostenské komory v Praze. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalobkyně potud, že rozsudky nižších soudů i řízení jim předcházející, pokud šlo o žalobní návrh, by byla žalovaná strana uznána na základě § 10 zák. o ochraně známek povinnou vymazati (toliko) známku »Alpa« ze známkového rejstříku obchodní a živnostenské komory v Praze, zrušil a žalobu v tomto směru odmítl; jinak dovolání nevyhověl.

D ů v o d y:

Žalobkyně navrhla v žalobní prosbě pod bodem 3., by žalovaná strana byla uznána na základě § 10 zák. o ochraně známek povinnou vymazati (toliko) známku »Alpa« ze známkového rejstříku obchodní a živnostenské komory v Praze, a opřela tento nárok i o předpis § 10 zák. o ochraně známek ze dne 6. ledna 1890 čís. 19 ř. zák. Již v žalobní odpovědi namítla žalovaná strana nepřipustnost pořadu práva, uvedši, že nárok, opřený o § 10 zák. o ochraně známek může býti uplatňován jen pořadem administrativním a že k rozhodování jest příslušné výlučně ministerstvo obchodu. Námitku tuto vznesla žalovaná firma právem, neboť podle § 21 cit. zák. stane se výmaz známky ze známkového rejstříku d), když podle nálezů ministra obchodu známka neměla býti zapsána, a e) následkem nálezů ministra obchodu ve sporu o tom, zda tu jest právo ke známce (§ 30). Podle § 30 cit. zák. rozhoduje ministr obchodu o tom, zda má kdo právo výhradně užívati některé známky, dále o tom, zda kdo třetí může užívati zapsané známky pro jiný druh zboží (§ 7). Podle § 3 odst. 1 a 2 zák. ze dne 30. července 1895, čís. 108 ř. z. rozhodne o žádosti držitele starší známky o výmaz známky na základě § 21 lit. e) zák. o ochraně známek ministr obchodu, byla-li by zapsaná známka tak podobná některé ještě platné známce, zapsané pro stejný druh zboží, že by obyčejný kupec zboží mohl seznati rozdíl jen užívaje zvláštní pozornosti, nebo prokáže-li žadatel, že nezapsané znamení zboží bylo pokládáno v účastných obchodních kruzích za znak zboží z jeho podniku, a to v čase, kdy byla zapsána v odpor vzatá známka, ač jest stejnou nebo zaměnitelnou s jeho nezapsaným znamením zboží (§ 4 zákona ze dne 30. července 1895, čís. 108 ř. zák.). Z předpisů těchto zřejmě vyplývá, že, pokud se postižený domáhá výmazu známky ze známkového rejstříku obchodní a živnostenské komory, opíraje se o předpis § 10 zák. o ochraně známek, může tak učiniti jen žádostí na ministerstvo obchodu, nikoli žalobou u soudu civilního. Tím nemá býti řečeno, že jest soukromoprávní žaloba vyloučena, pokud se soutěžitel domáhá žalobou odstraňovací výmazu známky ze známkového rejstříku na základě předpisů zákona o nekalé soutěži, zejména na základě ustanovení §§ 1 a 11 zák. o nek. soutěži, jak již naznačeno bylo v rozh. čís. 8856 sb. n. s. Bylo proto podle § 42 odst. 1 j. n. a § 477 čís. 6 c. ř. s. prohlásiti i rozsudky nižších soudů, i řízení jim předcházející, pokud měly za předmět žalobu (t. j. čís. 3 žalobní prosby) opřenou o § 10 zák. o ochraně známek, za zmatečné, pořad práva za nepřipustný a bylo žalobu v tomto bodu podle § 478 prvý odstavec c. ř. s. odmítnouti.

Ve věci samé bylo k dovolání žalobkyně uváženo toto: Odvolací soud shodně s prvním soudem má za to, že žalobkyně není soutěžitelkou a není oprávněna k žalobě proto, že zboží, margarin, označované žalovanou stejnou slovní značkou »Alpa«, je zbožím docela jiného druhu, než zboží označované touto značkou žalobkyní, francovka, a má dále za to, že označení »Alpa« není pro zboží žalobkyně příznačným. Jest si však předem ujasniti, kdo jest ve smyslu zákona o nekalé soutěži soutěžitelem. Podle § 46 zákona jest soutěžitelem každý podnikatel, který vyrábí nebo prodává zboží téhož nebo podobného druhu, nebo

vůbec je podnikově činným ve stejném nebo podobném oboru hospodářském. Pojem soutěže není tedy vyloučen tím, že nejde o totéž zboží neb o týž jeho druh. Soutěž není vyloučena ani tím, že nejde o zboží podobného druhu, jen když osoby, přicházející v úvahu jako soutěžitelé, jsou činné ve stejném neb podobném hospodářském oboru. Zákon tak ustanovuje proto, že v podobných oborech může nastati ohrožení zájmu jednoho podnikatele činy podnikatele druhého. Zákon sám pokládá soutěž a poměr soutěžitelský za vyloučeny, je-li jeden podnikatel činný v hospodářském oboru, který se nepodobá podniku podnikatele druhého. Podobnost bude ovšem podle záměru zákona míti svou hranici v možnosti záměny podniku nebo zboží v očích průměrného zákazníka. Podle mínění dovolatelky dopouští se žalovaná firma nekalé soutěže ve smyslu § 11 odst. (1) a (3) a § 1 zák. o nek. soutěži. Jest tedy otázkou, zda jest k žalobě oprávněna. Podle § 15 zák. o nek. soutěži může podati žalobu zdržovací a odstraňovací v případech, o nichž jedná § 1 zák. o nek. soutěži (generální klausule) každý soutěžitel, kdežto v případech § 11 odst. (1) a (3) cit. zák. jen ten soutěžitel, jehož se čin bezprostředně dotýká. Jest tudíž předem zkoumati, zda lze považovati žalující firmu za soutěžitelku po rozumu ustanovení § 46 odst. (1) zák. o nek. sout. Nižší soudy upírají žalobkyni právo žalobní, vylučující možnost soutěže mezi stranami spor vedoucími proto, že z b o ž í jedné firmy (mentholová francovka) není ani téhož ani podobného druhu, jež vyrábí druhá firma, totiž mléčný margarín a jedlé tuky, nýbrž výrobkem druhu zcela rozdílného, různorodého, naprosto odlišného, takže nemožnou býti výrobky obou firem ani zaměněny, ani podle svého účelu v hospodářském styku navzájem nahrazeny a tudíž spolu soutěžití nemožnou. Nejde však ani o stejné nebo podobné druhy podnikání obou firem, nýbrž o dva zcela různé obory hospodářského podnikání, čímž chtěl patrně první soud vyjádřiti nejen nestejnost, nýbrž i nepodobnost oborů obou závodů vedoucích spor. Poukaz žalobkyně, že to i ono podnikání spadá v obor průmyslu chemického, nemůže ještě odůvodniti názor o podobném druhu podnikání; vždyť výroba petroleje, benzínu, parafinu, dehtu, střelného prachu, anilinových barev, drog, umělých hnojiv atd. spadá rovněž v obor průmyslu chemického a přece nebude nikdo tvrditi, že výroba střelného prachu, umělých hnojiv nebo drog jest stejného nebo podobného oboru hospodářského jako výroba margarínu nebo mentholové francovky, že by výrobek jednoho podniku bylo lze nahraditi výrobkem podniku druhého, a to ani, řeší-li se otázka s hlediska zákaznictva jednoho nebo druhého podniku, nebo s hlediska hospodářských kruhů. Jest tudíž vyloučena možnost soutěže mezi podnikem žalobkyně a podnikem žalované. Poněvadž soutěživost jest podmínkou nekalého jednání ve smyslu §§ 1 a 11 odst. (1) a (3) zák. o nek. soutěži, a té tu není, není žalobkyně oprávněnou k žalobě podle žádného z uvedených zákonných předpisů (§ 15 odst. (2) a § 46 z. o. n. s.). Že pojem soutěživosti jest podstatnou známkou skutkové povahy nekalé soutěže podle §§ 1 a 11 odst. (1) z. o. n. s., vyplývá ze zřejmého doslovu zákona. Pochybnost by mohl budit jen doslov § 11 odst. (3) cit. zák., jenž se nezmiňuje o soutěžiteli, nýbrž připouští žalobu na každého (žalovaného), kdo užije zvláštního zevnějšího zařízení podniku

nebo závodu způsobem, že může z toho vzniknouti v kruzích zákaznických záměna se zvláštním zevnějším zařízením, které platí v kruzích zákaznických za příznačné pro určitý jiný podnik nebo závod. Někteří spisovatelé (jako Skála, str. 147 a násl.) vykládají předpis ten v ten rozum, že se činu může dopustiti kterýkoli jiný podnikatel, i když není v soutěžním poměru k žalobci, poněvadž prý je možnou záměna i u podniků nesoutěžících. Žalovati prý může jen majitel podniku nebo závodu, o jehož zařízení jde, a nemusí prý to býti právě soutěžitel. Tento právní názor nejvyšší soud však nesdílí, neboť jest v příkrém rozporu s předpisem § 15 odst. (2) cit. zák., podle něhož jest oprávněn k žalobě v případech § 11 odst. (1) i (3) cit. zák. jen soutěžitel a to jen ten, jehož se čin bezprostředně dotýká. Toto slovo »soutěžitel« bylo vřaděno v § 15 odst. (2) cit. zák. teprve dodatečně ústavněprávním výborem, což právě nasvědčuje úmyslu zákonodárcovu vyloučiti možný výklad opačný a výslovně omeziti žalobní oprávnění právě jen na soutěžitele, a to jen na onoho, který jest činem dotčen bezprostředně, nikoli jen nepřímě. Poněvadž, jak svrchu doličeno, není žalobkyně soutěžitelkou žalované firmy (§ 46 odst. (1) zák. o n. s.), nedostává se jí aktivní legitimace k žalobě a proto právem nižší soudy žalobu zamítly.

Čís. 11756.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Do rozporu s dobrými mravy soutěže co do vzhledu výrobku se nedostává ten, kdo se ujme zdomácnělé výroby, aniž se dostává do rozporu s dobrými mravy ten, kdo použije výrobní metody, jež se stala všeobecnou a běžnou.

Používání určitých čísel k označení výrobků spadá pod § 11 (3) zák., propůjčují-li číslice ty výrobkům absolutní příznačnost.

(Rozh. ze dne 17. června 1932, Rv I 582/31.)

Procesní soud první stolice zamítl žalobu, již se domáhal žalobce na žalovaném, by bylo uznáno právem, že žalovaný jest povinen: 1. zdržeti se každé další výroby a prodeje tužkových rákosových držátek s podélnými zářezy opatřených celuloidovými kroužky, jakékoliv barvy, sloužícími k upevnění tužek, pastelových min a gum a dále rákosových držátek na péra dekorovaných kroužkovými ornamenty, pálenými pomocí asbestových kroužků; 2. zdržeti se na kolekci, obalech, cenících, tiskopisech a katalocích při označování tužkových držátek čísel 102, 103, 104, 105, 108, 116, 119, 121, 122, a při označování držátek na péra čísel 106, 501, 939, 914, 100, 101, 394, 155, 918 a 1000; 3. veškeré druhy zboží uvedené v předchozím odstavci, které dosud vyrobil a má na skladě, odstraniti a vyloučiti z prodeje a zničiti a, pokud způsob výroby a úpravy to dovoluje, upravit tak, aby toto zboží bylo naprosto odlišné a vylučovalo možnost záměny s výrobky žalobcovými, zejména jest žalovaný povinen zničiti kolekce, obaly, ceníky, tiskopisy a katalogy obsahující číselná označení uvedená v předchozím odstavci; 4. nahraditi žalobci škodu 45.000 Kč a přiměřené od-